

Studenckie Koło Naukowe Teologów PWTW Collegium Bobolanum

Sekcja św. Andrzeja Boboli

Rok akademicki 2013/2014

s. Sylwia Bekus CR

***Maryja w celebracji misterium Chrystusa
na podstawie Wprowadzenia do Mszału Maryjnego
oraz Adhortacji apostolskiej Pawła VI „Marialis cultus”
o należyтым kształtowaniu i rozwijaniu kultu
Najświętszej Maryi Panny***

Obchodząc zbawcze misterium Chrystusa, Kościół często z czcią wspomina Najświętszą Maryję Pannę, ściśle związaną z Synem. Czci w Niej nową niewiastę, która ze względu na przewidzianą śmierć Chrystusa, w samym początku została odkupiona w doskonalszy sposób; Matkę, która mocą Ducha Świętego zrodziła Syna Bożego pozostając dziewicą; uczennicę, która wiernie zachowała w sercu słowa Mistrza; pomocnicę Odkupiciela, która według planu Bożego całkowicie się oddała dziełu swojego Syna.

W Najświętszej Dziewicy Kościół rozpoznaje swoją najczcigodniejszą członkinię, ozdobioną wszelkimi cnotami, a ponieważ na ołtarzu krzyża Chrystus powierzył Ją Kościołowi jako Matkę, otacza Ją gorącą miłością i poleca się nieustannie Jej opiece; Ją uznaje za pomocnicę i siostrę na drodze wiary i w trudach życia; w Niej, już przebywającej w królestwie niebieskim u Syna, podziwia obraz swojej przyszłej chwały.

Ponieważ Ojcowie zgromadzeni na Powszechnym Soborze Watykańskim II pogłęбили naukę o Najświętszej Maryi Pannie w misterium Chrystusa i Kościoła oraz głosili zasady i normy dotyczące odnowienia liturgii, Kościoły partykularne i liczne Instytuty zakonne na nowo opracowały Msze własne. Prace te oparto na zabytkach liturgii, pismach Świętych Ojców, wschodnich i zachodnich, i na dokumentach Urzędu Nauczycielskiego Kościoła, umiejętnie łącząc elementy dawne z nowymi¹.

Sobór święty napomina wszystkich wiernych i synów Kościoła, aby szczerze popierali kult Błogosławionej Dziewicy, szczególnie liturgiczny². Z kolei w Konstytucji o liturgii świętej *Sacrosanctum concilium* wyjaśnia: „Obchodząc roczny cykl misteriów Chrystusa, Kościół święty ze szczególną

¹ Kongregacja Kultu Bożego, Rzym, 15. VIII. 1986, [w:] Zbiór Mszy o Najświętszej Maryi Pannie, Pallottinum, Poznań 1998, s. 9.

² Por. Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, nr 67.

miłością oddaje cześć Najświętszej Matce Bożej Maryi, która nierozzerwalnym węzłem związana jest ze zbawczym dziełem swojego Syna. W Niej Kościół podziwia i wysławia wspaniały owoc Odkupienia i jakby w przeczystym obrazie z radością ogląda to, czym cały pragnie i spodziewa się być”³.

Liturgia sprawuje poprzez święte znaki dzieło zbawienia, którego Bóg Ojciec dokonał przez Chrystusa w Duchu Świętym. Zbawienie zostało zapowiedziane przez Patriarchów i Proroków i w Chrystusie zostało w pełni objawione. Bowiem w łonie Dziewicy Maryi przyjął ludzką naturę i stał się Pośrednikiem nowego i wiecznego Przymierza. W Tajemnicy Paschalnej zaś Jezus pojednał ludzi z Ojcem i po wylaniu na nich Ducha przybrania połączył ich z sobą najgłębiej, by z Nim oddawali cześć miłą Ojcu w Duchu i prawdzie. Dziś, przez głoszenie Ewangelii i sprawowanie sakramentów, ludzie poprzez wieki przyjmują słowo zbawienia i włączają się w Misterium Paschalne⁴.

Kościół w realizowaniu świętych misterii sprawuje całkowite i pełne dzieło zbawienia. Obchodząc rzeczywistości minione, czyni je w pewien sposób obecnymi, a w „mistycznym dzisiaj” dokonuje dzieła zbawienia wiernych, którzy pielgrzymując tu na ziemi, szukają przyszłego Miasta. Najświętsza Maryja na mocy Bożego planu, ze względu na misterium Chrystusa i kościoła „wkroczywszy głęboko w dzieje zbawienia”, na różne i przedziwne sposoby czynnie uczestniczyła w tajemnicach życia Chrystusa⁵.

Tak więc Msze o Błogosławionej Dziewicy czerpią moc i sens z Jej najgłębszego udziału w historii zbawienia. Kościół bowiem przede wszystkim obchodzi wydarzenia zbawcze, w których Najświętsza Panna, dzięki zbawczym zamysłom Boga, uczestniczyła ze względu na misterium Chrystusa⁶. Kościół na początku roku liturgicznego czci dzieło Boże przygotowane w Matce Odkupiciela.

Pismo święte Starego i Nowego Testamentu oraz czcigodna Tradycja w sposób coraz bardziej jasny przedstawiają i naocznie niejako ukazują rolę Matki Zbawiciela w ekonomii zbawienia. Księgi Starego Testamentu opisują historię zbawienia, w której powoli przygotowuje się przyjście na świat Chrystusa. Maryja zarysowuje się proroczo już w obietnicy danej pierwszym rodzicom, upadłym w grzech, a mówiącej o zwycięstwie nad wężem (por. Rdz 3, 15). Jest to ta Dziewica, która pocznie i porodzi Syna, którego imię będzie Emmanuel (por. Iz 7, 14; Mich 5, 2-3; Mt 1, 22-23). Ona też zajmuje pierwsze miejsce wśród pokornych i ubogich Pana, którzy z ufnością oczekują od Niego zbawienia i dostępują go⁷.

³ Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum concilium*, nr 103.

⁴ Zbiór Mszy o Najświętszej Maryi Pannie, Pallottinum, Poznań 1998, Wprowadzenie, nr 4 (dalej: Wprowadzenie).

⁵ Wprowadzenie, nr 5.

⁶ Tamże, nr 6.

⁷ KK, nr 55.

Bóg bowiem przyszedł niespodzianie przez swą łaskę do Maryi i zachował Ją od wszelkiej zmaży grzechu pierworodnego już od pierwszej chwili Jej Poczęcia⁸. Dlatego w Liturgii świętej okresu adwentu, w uroczystości z dnia 8 grudnia, czci się Niepokalane Poczęcie Bożej Rodzicielki Dziewicy, jako zasadnicze przygotowanie na przyjęcie Zbawiciela (por. Iz 11, 1-10) i szczęśliwe zapoczątkowanie Kościoła⁹. Pięknie oddaje to Prefacja Mszału Rzymskiego z dnia 8 grudnia na Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP:

*Ty zachowałeś Najświętszą Maryję Pannę od zmaży grzechu pierworodnego * i obdarzyłeś pełnią łaski, * aby Ją przygotować na godną Matkę Twojego Syna. * Ona jest wizerunkiem Kościoła, * niepokalanej i jaśniejącej pięknnością Oblubienicy Chrystusa. * Maryja, najczystsza Dziewica, wydała na świat Syna, * który jako Baranek bez skazy zgładził nasze grzechy. * Wybrana ze wszystkich wyprasza łaskę Twojemu ludowi * i jest dla niego wzorem świętości*¹⁰.

Często wspomina się Najświętszą Dziewicę, zwłaszcza w dni powszednie od 17 do 24 grudnia, a w szczególny sposób w niedzielę poprzedzającą Narodzenie Pańskie, w którą rozbrzmiewają dawne przepowiednie proroków o Dziewicy - Matce i Mesjaszu¹¹. Czyta się także wyjątki z Ewangelii mówiące o nadchodzącym narodzeniu Chrystusa i Jego Poprzednika¹².

Kościół obchodzi w liturgii także interwencję Boga we wcieleniu Słowa, w narodzeniu Chrystusa, w Jego ukazaniu się pasterzom i Mędrcom. Z tymi bowiem wydarzeniami zbawczymi Maryja jest najgłębiej złączona i dlatego liczne formularze mszalne, czcząc misteria Chrystusowego dzieciństwa, przypominają i naświetlają przede wszystkim udział Jego Matki¹³. Czas Narodzenia Pańskiego jest jakby przedłużonym wspomnieniem boskiego, dziewiczego, zbawczego macierzyństwa Tej, której „nienaruszone dziewictwo wydało na świat Zbawiciela”¹⁴:

*Zjednoczeni z całym Kościołem * uroczyste obchodzimy (świętą noc) święty dzień, * (w której) w którym Najświętsza Maryja Dziewica wydała na świat Zbawiciela*¹⁵.

W uroczystość Narodzenia Pańskiego Kościół, uwielbiając Zbawiciela, czci chwalebną Matkę Jezusa:

⁸ Wprowadzenie, nr 7.

⁹ Por. Paweł VI, Adhortacja apostolska *Marialis cultus*, nr 3.

¹⁰ Mszał Rzymski dla diecezji polskich, Pallottinum, Poznań 1986 (dalej: MR), 8 grudnia, Niepokalanego Poczęcia NMP, Prefacja.

¹¹ Por. MC, nr 3; przypis do MR, porządek czytań mszalnych: Czyt I, A: Iz 7,14-; B: 2 Sm 7,11-5,8b-11,16; C: Mi 5,2-5a.

¹² MR, Ew. A: Mt 1,18-24; B: Łk 1,26-38; C: Łk 1,39-45.

¹³ Por. Wprowadzenie, nr 8.

¹⁴ MC, nr 5.

¹⁵ MR, *Modlitwa eucharystyczna I*, *cammonicantes* na Boże Narodzenia i oktawę.

*Dzisiaj narodził się Chrystus, * dziś objawił się Zbawiciel; / dzisiaj na ziemi śpiewają aniołowie, / radują się archaniołowie; / dziś weselą się sprawiedliwi, wołając: / Chwała na wysokości Boga. / Alleluja¹⁶.*

Uroczystość Świętej Bożej Rodzicielki Maryi, wyznaczona na dzień 1 stycznia, ma na celu, aby poprzez uroczysty obchód przypomnieć rolę, jaką Maryja spełniła w tej tajemnicy Zbawienia i by uczcić szczególną godność, która skutkiem tego przypadła w udziale „Świętej Rodzicielce (...) przez którą zasłużyliśmy (...) przyjąć Sprawcę życia”¹⁷:

*Witaj, Święta Boża Rodzicielko, * Ty wydałaś na świat Króla, * który włada niebem i ziemią na wieki wieków.*

Albo:

*Światło zabłyśło dzisiaj nad nami, * bo Chrystus nam się narodził. * Nazwano Go imieniem: Przedziwny Doradca, * Bóg Mocny, * Księżę Pokoju, * Ojciec Wieczności, * a Jego królestwu nie będzie końca.*

Boże, Ty przez dziewicze macierzyństwo Najświętszej Maryi Panny obdarzyłeś ludzi łaską wiecznego zbawienia, + spraw, abyśmy doznawali orędownictwa Tej, przez którą otrzymaliśmy Twojego Syna, Dawcę życia wiecznego¹⁸.

Uroczystość ta daje także wyśmienitą sposobność do ponawiania uwielbienia, jakie przystoi okazywać narodzonemu Księżu Pokoju, by ponownie usłyszeć radosne orędzie ewangeliczne i by za wstawiennictwem Królowej Pokoju, wypraszać u Boga wszelkie dary pokoju.

W święto Objawienia Pańskiego, Kościół kontempluje Najświętszą Dziewicę, prawdziwą Stolicę Mądrości i prawdziwą Matkę Króla, która Odkupiciela wszystkich narodów ukazuje Mędrcom, by Go adorowali¹⁹:

*W tym dniu tak świętym trzy cuda wysławiamy: * dziś gwiazda przywiodła mędrców do żłóbka; / dziś podczas godów woda stała się winem; / dziś Chrystus dla naszego zbawienia przyjął od Jana chrzest w Jordanie. / Alleluja²⁰.*

*Boże, Ty w dniu dzisiejszym za przewodem gwiazdy objawiłeś Jednorodzonego Syna swojego poganom, + spraw łaskawie, abyśmy poznawszy Cię już przez wiarę, * zostali doprowadzeni do oglądania twarzy w twarz blasku Twojego majestatu.*

¹⁶ LG, Pallottinum 1982, Tom I, 25 grudnia, II Np, Antyfona do pieśni Maryi.

¹⁷ MC, nr 5.

¹⁸ MR, 1 stycznia, Świętej Bożej Rodzicielki Maryi, Antyfona na wejście i Kolekta

¹⁹ MC, nr 5.

²⁰ LG, 6 stycznia, Antyfona do pieśni Maryi.

*Wszchemogący Boże, wejrzyj łaskawie na Dary swojego Kościoła, + nie są już nimi złoto, kadzidło i mirra, lecz Jezus Chrystus, którego te dary oznaczają, * Jego składamy w ofierze i przyjmujemy jako pokarm.*

*Ujrzelśmy gwiazdę Jego na wschodzie * i przybyliśmy z darami pokłonić się Panu.²¹*

W niedzielę w oktawie Narodzenia Pańskiego, w święto Świętej Rodziny: Jezusa, Maryi i Józefa, Kościół śledzi ze czcią święte życie, jakie prowadzili w domu nazaretańskim:

*Pasterze poszli z pośpiechem * i znaleźli Maryję i Józefa, * i Niemowlę złożone w żłobie.*

*Boże, Ty w Świętej Rodzinie dałeś nam wzór życia, + spraw, abyśmy złączeni wzajemną miłością naśladowali w naszych rodzinach Jej cnoty * i doszli do wiecznej radości w Twoim domu.*

*Wszchemogący Boże, składamy Tobie przełagalną Ofiarę i pokornie Cię prosimy, + abyś za wstawiennictwem Bogurodzicy Dziewicy i świętego Józefa, * utwierdził nasze rodziny w swojej łasce i pokoju.*

*Miłosierny Ojcze, Ty nas pokrzepiłeś Najświętszym Sakramentem, + spraw, abyśmy wiernie naśladowali przykład Świętej Rodziny * i po trudach doczesnego życia cieszyli się razem z Nią życiem wiecznym.²²*

W Kalendarzu rzymskim uroczystemu obchodowi Wcielenia Słowa przywrócono dawną nazwę *Z w i a s t o w a n i a P a ń s k i e g o*. Ta uroczystość jest świętem równocześnie Chrystusa i Najświętszej Dziewicy, to znaczy zarówno Słowa, które staje się Synem Maryi, jak i Dziewicy, która zostaje Matką Boga. W liturgii na Wschodzie jak i na Zachodzie, uroczystość tę obchodzi się jako święto nowej Ewy, posłusznej i wiernej Dziewicy, która wielkodusznie wypowiedziawszy słowo „fiat”, stała się za sprawą Ducha Świętego Rodzicielką, a także prawdziwą Matką żyjących, Arką Przymierza i Świątynią Boga²³:

*Chrystus przychodząc na świat, mówi: * Oto idę, abym spełniał wolę Twoją, Boże. (O.W. Alleluja.)*

*Boże, z Twojej woli w łonie Maryi Dziewicy odwieczne Słowo przyjęło ludzkie ciało; + spraw, abyśmy wyznając, że nasz Odkupiciel jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem, * zasłużyli na udział w Jego boskiej naturze.*

*Wszchemogący Boże, wcielenie Twojego Syna dało początek Kościołowi, + przyjmij jego dary, * i spraw, aby w tę uroczystość z radością sprawował eucharystyczne Misterium.*

*Oto Panna pocznie i porodzi Syna, * i nazwą Go imieniem Emmanuel. (O. W. Alleluja.)*

²¹ MR, 6 stycznia, Objawienie Pańskie, Kolekta, Modlitwa nad darami, Ant. na Komunię.

²² MR, Niedziela w Oktawie Narodzenia Pańskiego - Świętej Rodziny, Ant. na wejście, Kolekta, Modlitwa nad darami, Modlitwa po Komunii.

²³ MC, nr 6.

*Boże, przez ten Sakrament utwierdź w naszych sercach prawdziwą wiarę, + abyśmy wyznając, że Syn Maryi Dziewicy jest prawdziwym Bogiem i prawdziwym człowiekiem, * mocą Jego zmartwychwstania mogli dojść do wiekuistej radości.*²⁴

Natomiast w uroczystość z dnia 15 sierpnia czci się chwalebne Wniebowzięcie Maryi. Jest to święto, w którym wspomina się doskonałość i szczęśliwość, do jakiej Maryja została przeznaczona, uwielbienie Jej niepokalanej duszy i dziewiczego ciała, doskonałe upodobnienie do Jezusa zmartwychwstałego²⁵:

*Wielki znak ukazał się na niebie: * Niewiasta obleczona w słońce i księżyc pod Jej stopami, * a na Jej głowie wieniec z gwiazd dwunastu.*

Albo:

*Radujmy się wszyscy w Panu, * obchodząc uroczystość ku czci Najświętszej Maryi Panny. * Z Jej Wniebowzięcia radują się Aniołowie * i wychwalają Syna Bożego.*

*Wszchemogący, wieczny Boże, Ty wzięłeś do niebieskiej chwały ciało i duszę Niepokalanej Dziewicy Maryi, Matki Twojego Syna, + spraw abyśmy nieustannie troszczyli się o dobra duchowe * i wysłużyli sobie udział w Jej chwale.*

*Błogosławić mnie będą wszystkie pokolenia, * gdyż wielkie rzeczy uczynił mi Wszchemocny.*

*Miłosierny Boże, przyjęliśmy Najświętszy Sakrament, który daje zbawienie, + prosimy Cię, abys za wstawiennictwem Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej * doprowadził nas do chwały zmartwychwstania.*²⁶

Uroczystość Wniebowzięcia NMP ma swoje przedłużenie w obchodzonym 8 dni później wspomnieniu Najświętszej Maryi Dziewicy, Królowej. W dniu tym kontempluje się Tą, która siedząc obok Króla wieków, jaśnieje jako Królowa i wstawia się jako Matka²⁷:

*Maryja Dziewica, nasza Królowa, * stoi po prawicy Chrystusa w blasku chwały.*

*Boże, Ty ustanowiłeś Rodzicielkę Twojego Syna naszą Matką i Królową, * spraw, abyśmy za Jej wstawiennictwem osiągnęli chwałę przygotowaną dla Twoich dzieci w Królestwie niebieskim.*

*Błogosławiona jesteś Maryjo, * któraś uwierzyła, * że spełnią się słowa powiedziane Tobie od Pana.*²⁸

²⁴ MR, 25 marca, Zwiastowanie Pańskie, Ant. na wejście, Kolekta, Modlitwa nad darami, Ant. na Komunię i Modlitwa po Komunii.

²⁵ MC, nr 6.

²⁶ MR, 15 sierpnia, Wniebowzięcie NMP, Msza w dzień, Ant. na wejście, Kolekta, Ant. na Komunię, Modlitwa po Komunii.

²⁷ MC, nr 6.

²⁸ MR, 22 sierpnia, NMP, Królowej, Ant. na wejście, Kolekta, Ant. na Komunię.

Należy także rozważyć święta upamiętniające wydarzenia zbawcze, w których Maryja ściśle wiąże się z Synem. Będą to przede wszystkim:

* święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, obchodzone w dniu 8 września, „która dla całego świata była nadzieją i jutrenką zbawienia”²⁹:

*Boże, Ty pokrzepiłeś swój Kościół Najświętszym Sakramentem, + napelnij go radością w święto Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, * która dla całego świata stała się nadzieją i jutrenką zbawienia.*³⁰;

* święto Nawiedzenia w dniu 31 maja, w którym liturgia czci Najświętszą Maryję Pannę noszącą w łonie Syna, która odwiedza Elżbietę, by służyć jej pomocą swej miłości i obwieścić miłosierdzie Boga Zbawiciela:

*Wszechmogący, wieczny Boże, z Twojego natchnienia Najświętsza Maryja Panna, która nosiła w łonie Twojego Syna, nawiedziła Elżbietę, + spraw, abyśmy byli posłuszni natchnieniom Ducha Świętego * i zawsze mogli z Maryją Ciebie uwielbiać.*

*Wszechmogący Boże, Ty przyjąłeś z upodobaniem posługę miłości, którą spełniła Matka Twojego Syna wobec Elżbiety, * przyjmij naszą Ofiarę i daj nam zbawienie.*³¹;

* wspomnienie Najświętszej Maryi Panny Bolesnej w dniu 15 września, która daje sposobność żywego przypomnienia najważniejszej i jakby rozstrzygającej historii zbawienia, a także sposobność uczczenia „Matki współcierpiącej z Synem”, przy którym stała, gdy był wywyższony na krzyżu³²:

*Boże, Ty sprawiłeś, że obok Twojego Syna wywyższonego na krzyżu stała współcierpiąca Matka, + daj, aby Twój Kościół uczestniczył razem z Maryją w męce Chrystusa * i zasłużył na udział w Jego zmartwychwstaniu.*³³

* w święcie z dnia 2 lutego, czyli Ofiarowania Pańskiego, obchodzi się tajemnicę zbawienia dokonanego przez Chrystusa, z którym Najświętsza Dziewica najściślej się zespółiła, jako Matka cierpiącego sługi Jahwe, jako wykonawczyni zadania powierzonego dawnemu Izraelowi i jako wzór nowego ludu Bożego, który wśród wiary i nadziei ustawicznie jest doświadczany cierpieniami i prześladowaniami³⁴: *Wszechmogący, wieczny Boże, Twój Jednorodzony Syn, który przyjął nasze ludzkie ciało, został w dniu dzisiejszym przedstawiony w świątyni, + pokornie Cię błagamy, * spraw, abyśmy mogli stanąć przed Tobą z czystymi sercami.*³⁵

²⁹ Por. MC, nr 7.

³⁰ MR, 8 września, Narodzenie NMP, Modlitwa po Komunii.

³¹ MR, 31 maja, Nawiedzenie NMP, Kolekta i Modlitwa nad darami.

³² Por. MC, nr 7.

³³ MR, 15 września, NMP Bolesnej, Kolekta.

³⁴ Por. MC, nr 7.

³⁵ MR, 2 lutego, Ofiarowanie Pańskie, Kolekta.

W *Kalendarzu rzymskim* nie wszystkie uroczystości maryjne są wymienione, gdyż do kalendarzy partykularnych wprowadza się święta maryjne różnych Kościołów miejscowych. Istnieje także możliwość częstego dokonywania liturgicznego wspomnienia Dziewicy, dzięki wspomnieniu Najświętszej Maryi Panny w sobotę³⁶. Kościół obchodząc w liturgicznym obrzędzie życie publiczne Zbawiciela, w którym Bóg Ojciec cudownie działał, wspomina ze czcią Najświętszą Pannę, „która uczestniczyła w tajemnicach Chrystusa”³⁷. Albowiem „w życiu publicznym Jezusa Matka Jego pojawia się znamienne, i to na początku, gdy na godach weselnych w Kanie Galilejskiej, litością przejęta, spowodowała swym wstawiennictwem początek znaków Jezusa Mesjasza (por. J 2, 1-11). W ciągu Jego nauczania przyjęła słowa, w których Syn, stawiając Królestwo ponad względami i więzami ciała i krwi, nazwał błogosławionymi słuchających słowa Boże (por. Mk 3, 35 i paralele, Łk 11, 27-28), jak to Ona wiernie czyniła (por. Łk 2, 19 i 51). W ten sposób także Błogosławiona Dziewica szła naprzód w pielgrzymce wiary i utrzymała wiernie swe zjednoczenie z Synem aż do krzyża, przy którym nie bez postanowienia Bożego stanęła (por. J 19, 25), najgłębiej ze swym Jednorodzoną współcierpiała i z ofiarą Jego złączyła się maczynym duchem, z miłością godząc się, aby doznała ofiarniczego wyniszczenia żertwa z Niej narodzona, a wreszcie przez tegoż Jezusa Chrystusa, umierającego na krzyżu oddana została jako matka uczniowi tymi słowy: „Niewiasto, oto syn twój” (por. J 19, 26-27)³⁸.

Kościół ze szczególną czcią celebryje przede wszystkim to, co Bóg dokonał w paschalnej tajemnicy Chrystusa, a obchodząc te wydarzenia, spotyka Matkę głęboko zjednoczoną z Synem. Przykłady tego możemy znaleźć w Liturgii Godzin: w tekstach wspólnych o Najświętszej Maryi Pannie, w I i II Nieszporach i Prośbach³⁹.

Po chwalebnym wniebowstąpieniu Chrystusa dzieło zbawienia uobecnia się zwłaszcza przez sprawowanie liturgii, która słusznie uważana jest za ostatni etap historii zbawienia. Chrystus bowiem wielorako jest obecny w liturgii. Najświętsza Panna wzięta w chwale do nieba i wyniesiona u boku Syna, Króla królów i Pana panujących, również nie zaprzestała zbawczego zadania powierzonego sobie przez Boga Ojca, lecz przez wielorakie swoje wstawiennictwo ustawicznie zjednuje nam dary zbawienia wiecznego” (por. KK 62). Kościół zaś, który złączony więzią z Maryją, z Nią i tak jak Ona „chce przeżywać tajemnicę Chrystusa” (por. MC, nr 11). Ciągłe doświadcza, że Najświętsza Panna nieustannie, lecz szczególnie w świętej liturgii, jest jako Matka i Pomocnica. Kościół, jednocząc się głęboko z Najświętszą Panną i naśladowując Jej ducha pobożności, sprawuje Boskie misteria, „przez które Bóg

³⁶ Por. MC, nr 9.

³⁷ KK, nr 66.

³⁸ Wprowadzenie, nr 9.

³⁹ Por. Wprowadzenie, nr 10.

otrzymuje doskonałą chwałę, a ludzie uświęcenie” (por. KL, nr 7, oraz I Modlitwa Eucharystyczna, communicantes)⁴⁰.

Złączony z Jej głosem, błogosławi Boga Ojca i wielbi Go hymnem uwielbienia:

*Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy wysławiali Ciebie, Boże, za cuda, które zdziałałeś w Twoich świętych. Oddając cześć Najświętszej Dziewicy Maryi dzięki składamy za Twoją dobroć powtarzając Jej hymn uwielbienia. Wielkie rzeczy uczyniłeś dla całej ziemi i Twoje miłosierdzie rozciągnąłeś na wszystkie pokolenia. Ty wejrzałeś na pokorę swojej służebnicy i przez Nią zesłałeś ludziom Zbawiciela, Twojego Syna, a naszego Pana Jezusa Chrystusa.*⁴¹

Razem z Nią pragnie słuchać słowa Bożego i stale rozważać w sercu; pragnie z Maryją stać się uczestnikiem paschalnej tajemnicy Chrystusa i złączyć się z dziełem Odkupienia:

*Boże, miłosierny Ojcze, Twój Syn przybity do krzyża ustanowił swoją Rodzicielkę, Najświętszą Maryję Pannę, naszą Matkę, + spraw, aby za wstawiennictwem miłującej Matki Twój Kościół wzrastał, radował się świętością swoich dzieci, * i pociągał do siebie wszystkie narody.*

*Wszechmogący Boże, przyjmij nasze dary i przemień je w Sakrament zbawienia, + niech jego działanie rozpali w nas miłość do Dziewicy Maryi, Matki Kościoła, * abyśmy razem z Nią ściślej się zjednoczyli z dziełem odkupienia.*

*W Kanie Galilejskiej odbywało się wesele, * i była tam Matka Jezusa. * Wtedy Jezus uczynił początek znaków, * objawił swoją chwałę, * i uwierzyli w Niego Jego uczniowie. (O. W. Alleluja.)*

Albo:

*Jezus wisząc na krzyżu, rzekł do ucznia, którego miłował: * Oto Matka twoja. (O. W. Alleluja.)*⁴².

Naśladując Ją modlącą się z Apostołami w Wieczerniku, wyprasza ustawicznie dar Ducha Świętego razem z Maryją, łaskawą Opiekunką swej drogi, z ufnością idzie na spotkanie Chrystusa:

Zaprawdę, godne to i sprawiedliwe, słuszne i zbawienne, abyśmy Tobie, Ojcze święty, zawsze i wszędzie składali dziękczynienie, i abyśmy Ciebie wielbili oddając cześć Najświętszej Maryi, Zawsze Dziewicy. Ona przyjmując niepokalanym sercem Twoje Słowo, poczęła Je w dziewiczym łonie i otoczyła macierzyńską troską początek Kościoła rodząc jego Założyciela. Przyjmując pod krzyżem testament Bożej miłości wzięła za swoje dzieci wszystkich ludzi, którzy przez śmierć Chrystusa narodzili się do życia wiecznego. Gdy Apostołowie oczekiwali obiecanego Ducha Świętego, łączyła swe błagania z prośbami uczniów Chrystusa i stała się wzorem modlącego się Kościoła. Wyniesiona do niebieskiej chwały otacza

⁴⁰ Tamże, nr 11, 12, 13.

⁴¹ Por. MR, 31 maja, Nawiedzenia NMP, II Pf o NMP.

⁴² MR, Msza wotywna o NMP, Matce Kościoła, Kolekta, Modlitwa nad darami, Antyfony na Komunię.

*macierzyńską miłością Kościół pielgrzymujący i wspiera go w dążeniu do wiecznej ojczyzny, aż nadejdzie pełen blasku dzień Pański*⁴³.

Wzywa także Jej wstawiennictwa, ucieka się pod Jej obronę, prosi Ją, by nawiedzała lud wierny i napełniała go darami łaski⁴⁴.

Liturgia, zapożyczając naukę i język od Świętych Ojców, na wiele sposobów wyraża znaczenie przykładu Najświętszej Panny. Nazywa Ją wzorem, szczególnie chcąc podkreślić Jej świętość i ukazać Ją wiernym jako służebnicę Pana i doskonałą uczennicę Chrystusową; nazywa Ją figurą i obrazem⁴⁵. Dlatego Kościół zachęca wiernych w świętej liturgii do naśladowania Błogosławionej Dziewicy przede wszystkim ze względu na wiarę i posłuszeństwo, z jakimi przyjęła z miłością zbawczy plan Boży. W hymnach i tekstach modlitewnych ukazano obszerny i piękny zestaw cnót, jakie Kościół w ciągu wieków, kierowany przez Ducha Świętego, znajduje w Matce Chrystusa, gdy się modli, i których uczy się od Niej, gdy Ją kontempluje⁴⁶. Wpływ przykładu Najświętszej Panny, uwidaczniając się w samej akcji liturgicznej, przynagla wiernych do upodobnienia się do Matki, aby tym samym pełniej upodobnić się do Syna. Zachęca ich także do sprawowania świętych tajemnic z takim duchem pobożności, z jakim Ona sama uczestniczyła w narodzeniu Syna, w objawieniu, śmierci i zmartwychwstaniu⁴⁷.

Ponieważ liturgia jest kultem, który domaga się konsekwentnego postępowania w życiu, nakłania nas ona, by przekształcić cześć (pietas) dla Najświętszej Dziewicy w mocną i współczującą miłość Kościoła, jak to wspaniale wyraża modlitwa na Komunię z dnia 15 września: „... abyśmy wspominając współcierpienie Najświętszej Maryi Panny, dopełnili cierpienia Chrystusa dla dobra Jego Ciała, którym jest Kościół”^{48 49}. W Maryi Pannie wszystko odnosi się do Chrystusa i od Niego zależy, mianowicie ze względu na Niego Bóg Ojciec od wieków wybrał Ją na Matkę pod każdym względem świętą, a Duch święty przyozdobił darami, jakich nikomu innemu nie udzielił. Z całą pewnością prawdziwa pobożność chrześcijańska nigdy nie zaprzestała uwidaczniania nierozzerwalnej więzi i istotnego odniesienia Najświętszej Dziewicy do Boskiego Zbawiciela (por. KK, nr 66)⁵⁰.

⁴³ Por. Tamże, Prefacja.

⁴⁴ Por. Liturgia Godzin, Pallottinum 1987, Tom III, 31 maja, Nawiedzenia NMP, Hymn do Godziny czytań.

⁴⁵ Wprowadzenie, nr 15.

⁴⁶ Tamże, nr 16.

⁴⁷ Tamże, nr 17.

⁴⁸ MR, 15 września, NMP Bolesnej, Modlitwa po Komunii.

⁴⁹ MC, nr 11.

⁵⁰ Tamże, nr 25.

BIBLIOGRAFIA

- ❖ Kongregacja Kultu Bożego, Rzym, 15. VIII. 1986.
- ❖ Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*.
- ❖ Konstytucja o liturgii świętej *Sacrosanctum concilium*.
- ❖ Liturgia Godzin, Pallottinum 1982, Tom I.
- ❖ Liturgia Godzin, Pallottinum 1987, Tom III.
- ❖ Mszał Rzymski dla diecezji polskich, Pallottinum, Poznań 1986.
- ❖ Paweł VI, Adhortacja apostolska *Marialis cultus*, Rzym 2. II. 1974.
- ❖ Zbiór Mszy o Najświętszej Maryi Pannie, Pallottinum, Poznań 1998, Wprowadzenie.